

დამტკიცებულია
შპს ბიზნესისა და ტექნოლოგიების აკადემიის
რექტორის 25.08.2025 წლის N2/130 ბრძანებით

შპს ბიზნესისა და ტექნოლოგიების აკადემია

ინსტრუქცია
სახანძრო უსაფრთხოების ზომების შესახებ

2025

მუხლი 1. ზოგადი დებულებები

- 1.1. დოკუმენტი შემუშავებულია შრომის უსაფრთხოების სამსახურის მიერ.
- 1.2. დოკუმენტი დამტკიცებულია შპს „ბიზნესისა და ტექნოლოგიების აკადემია“-ს რექტორის მიერ.
- 1.3. დოკუმენტი ძალაშია დამტკიცების დღიდან.
- 1.4. დოკუმენტის პერიოდული შემოწმება ხორციელდება არაუმეტეს 12 თვის ინტერვალით.
- 1.5. დოკუმენტში ცვლილებების შეტანა ხორციელდება აკადემიაში მისი გამოყენების შედეგების მიხედვით ან იმ ნორმატიული დოკუმენტების მოთხოვნების შეცვლისას, რომელთა საფუძველზეც დოკუმენტი შემუშავდა.
- 1.6. დოკუმენტი შექმნილია აკადემიის მოქმედი შიდა და გარე ნორმატიული დოკუმენტების საფუძველზე.
- 1.7. დოკუმენტი წარმოადგენს ნორმატიულ აქტს აკადემიის მთლიანი პერსონალისთვის და სავალდებულოა შესასრულებლად.

მუხლი 2. დოკუმენტის მიზანი და ტერმინთა განმარტებები

- 2.1. სახანძრო უსაფრთხოების ზომების შესახებ ინსტრუქცია შემუშავებულია საქართველოს მთავრობის დადგენილება №370 „სახანძრო უსაფრთხოების წესებისა და პირობების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის“ და სხვა მარეგულირებელი დოკუმენტების საფუძველზე, რაც ეფუძნება ხანძრის საფრთხის სპეციფიკას შენობის, მიმდებარე ტერიტორიის, ტექნოლოგიური პროცესისა და გამოყენებული დანადგარების.
- 2.2. ხანძარი და აფეთქება დიდ საფრთხეს უქმნის ადამიანთა სიცოცხლესა და ქონებას, თუმცა მათი პრევენცია ან ზიანის მინიმუმამდე შემცირება შესაძლებელია წინასწარი ღონისძიებების გატარებითა და საფრთხეების სათანადო შეფასებით.
- 2.3. ინსტრუქცია განსაზღვრავს სახანძრო უსაფრთხოების ძირითად მოთხოვნებს და სავალდებულოა შესასრულებლად აკადემიის ყველა თანამშრომლისთვის, დაკავებული თანამდებობისა და პროფესიის მიუხედავად. დებულებების დარღვევისთვის თანამშრომლები ექვემდებარებიან დისციპლინურ, ადმინისტრაციულ და სისხლის სამართლებრივ პასუხისმგებლობას საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.
- 2.4. ინსტრუქციის მთავარი მიზანია აკადემიის თანამშრომლებისა და სტუდენტების ჯანმრთელობისა და სიცოცხლის დაცვა, აგრეთვე აკადემიის ქონების უსაფრთხოება. ობიექტის თანამშრომლები სამუშაოზე დაიშვებიან მხოლოდ სახანძრო უსაფრთხოების წესების შესწავლის შემდეგ, მოქმედი ტექნიკური რეგლამენტის შესაბამისად. სწავლება ხორციელდება ინსტრუქტაჟის გზით და დასტურდება ხელმოწერებით შესაბამის ჟურნალში (დანართი №2).
- 2.5. ძირითადი ცნებები:
 - **სახანძრო უსაფრთხოება** – ხანძრისგან ადამიანის სიცოცხლისა და ქონების დაცულობა;
 - **ხანძარი** – უკონტროლო წვა, რომელიც აზიანებს სიცოცხლეს, ჯანმრთელობას ან იწვევს მატერიალურ ზარალს;
 - **სახანძრო უსაფრთხოების მოთხოვნები** – საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული სოციალური და ტექნიკური პირობები;
 - **ხანძარსაწინააღმდეგო ზომები** – ღონისძიებები, რომლებიც უზრუნველყოფს სახანძრო უსაფრთხოებას;
 - **ხანძარსაწინააღმდეგო რეჟიმი** – ადამიანის ქცევის წესები და შენობის მოვლა-შენახვის პროცედურები, რომლებიც ხელს უშლის ხანძრის წარმოშობას.
- 2.6. პასუხისმგებლობის სისტემა (დანართი №1) განსაზღვრავს პასუხისმგებელ სუბიექტებს სახანძრო უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად.
- 2.7. სახანძრო უსაფრთხოების ძირითადი პასუხისმგებლობა აკადემიაში ეკისრება რექტორს.

2.8. აკადემიის ობიექტებზე სახანძრო უსაფრთხოების უზრუნველყოფაზე პასუხისმგებელი არიან შესაბამისი სამსახურებისა და სტრუქტურული ერთეულების ხელმძღვანელები თავიანთი კომპეტენციის ფარგლებში.

2.9. სამუშაო ადგილებზე სახანძრო უსაფრთხოების მოთხოვნების დაცვაზე პასუხისმგებლობა ეკისრება თითოეულ თანამშრომელს. პერსონალი ვალდებულია იცოდეს, მკაცრად შეასრულოს და შეინარჩუნოს სახანძრო უსაფრთხოების რეჟიმი შენობაში.

2.10. აკადემიის შენობებს უნდა გააჩნდეთ საევაკუაციო გეგმები, რომლებიც განთავსებულია თვალსაჩინო ადგილას და უზრუნველყოფს ადამიანების უსაფრთხო ევაკუაციას ხანძრის შემთხვევაში.

2.11. სასწავლო წლის დაწყებამდე აკადემიის ადმინისტრაცია ვალდებულია უზრუნველყოს შენობების მზადყოფნის შემოწმება ტექნიკური რეგლამენტის მოთხოვნების ფარგლებში, მათ შორის – ევაკუაციის მართვის სისტემის გამართულობის შემოწმება.

მუხლი 3. ტერიტორიების, შენობების და სათავსოების, მათ შორის საევაკუაციო გზების მოვლის წესი

3.1. ობიექტების ტერიტორიები უნდა უზრუნველყოფდეს სახანძრო ტექნიკის შეუფერხებელ მისვლას შენობა-ნაგებობებთან წელიწადის ნებისმიერ დროს.

3.2. აკრძალულია მოცულობით-გეგმარებითი გადაწყვეტების შეცვლა, რამაც შეიძლება გააუარესოს ევაკუაციის პირობები, შეაფერხოს სახანძრო უსაფრთხოების საშუალებებთან მისვლა ან შეამციროს ხანძარსაწინააღმდეგო დაცვის ავტომატური სისტემების მოქმედების ზონა.

3.3. შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა განთავსების ადგილიდან სართულების საევაკუაციო გასასვლელებამდე მანძილი უნდა იყოს კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისი.

3.4. ხანძრის ჩაქრობის პირველადი საშუალებები უნდა იყოს აღინიშნული შესაბამისი ნიშნებით.

3.5. აკრძალულია:

ა) საევაკუაციო გასასვლელების ჩახერგვა ავეჯითა და სხვა საგნებით;

ბ) ფანჯრებზე ყრუ გისოსების დაყენება, სადაც ადამიანები მუდმივად იმყოფებიან.

3.6. მასობრივი ღონისძიებების დროს აკრძალულია:

ა) პიროტექნიკის, სანთლების და სხვა სახიფათო საშუალებების გამოყენება;

ბ) ღონისძიებების ჩატარება სათავსოებში, თუ ფანჯრებზე გასაშლელი გისოსები ჩაკეტილია.

3.7. საევაკუაციო გზებისა და გასასვლელების ექსპლუატაციისას სავალდებულოა მათი რაოდენობის, ზომების, განათების და ნიშნების დაცვა.

3.8. აკრძალულია:

ა) კარების დამატება ან მათი გახსნის მიმართულების შეცვლა, თუ ეს აფერხებს ევაკუაციას;

ბ) გასასვლელების ჩაკეტვა, ამოშენება ან შემცირება;

გ) დერეფნების და კიბის უჯრედების ჩახერგვა;

დ) საკუჭნაოებისა და სათავსოების მოწყობა პროექტით დაუგეგმავ ადგილებში;

ე) სახანძრო საშიშროების ნორმებზე მეტი მასალის გამოყენება;

ვ) კონდენციონერების ბლოკების განთავსება კიბის უჯრედებში.

3.9. ერთ გასასვლელზე მეტი 50 ადამიანის თავშეყრა დაუშვებელია.

3.10. კარების გაღება უნდა მოხდეს ევაკუაციის მიმართულებით.

3.11. სპეციალური სახელურები და ჩამკეტები აუცილებელია, რათა შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირებმა შეძლონ კარის ერთ ხელით გაღება.

3.12. აკადემიაში აკრძალულია სახიფათო ნარჩენების დამატებითი ადგილების მოწყობა განსაზღვრული ადგილის გარდა.

3.13. აკრძალულია ინჟინერული პროექტების შეცვლა, თუ ეს ზღუდავს ხანძარსაწინააღმდეგო სისტემებზე ხელმისაწვდომობას.

3.14. მასობრივი ღონისძიებების გამართვამდე აუცილებელია შენობის დამატებითი დათვალიერება.

3.15. საახალწლო ნაძვის ხე უნდა დაიდგას ისე, რომ არ ჩახერგოს გასასვლელი და ჰქონდეს 1 მეტრის დაშორება კედლებთან და ჭერთან.

3.16. აკრძალულია დაზიანებული დანადგარებით მუშაობა.

მუხლი 4. ტექნოლოგიური პროცესების, დანადგარების ექსპლუატაციის და ხანძარსაშიში სამუშაოების დროს უსაფრთხოების წესები

4.1. ელექტროდანადგარების მონტაჟი, ექსპლუატაცია და კონტროლი უნდა ხდებოდეს საპროექტო და ტექნიკური დოკუმენტაციის შესაბამისად.

4.2. აკრძალულია:

- ა) ელექტროაპარატურასთან წვადი მასალების შენახვა;
- ბ) კაბელების იზოლაციის გარეშე დატოვება;
- გ) დროებითი ელექტროგაყვანილობის გამოყენება მუდმივად;
- დ) გამაცხელებლების უწყურადღებოდ დატოვება;
- ე) სამუშაოს დასრულების შემდეგ აპარატურის ჩართული დატოვება, გარდა აუცილებელი სისტემებისა.

4.3. საევაკუაციო გზებზე სახანძრო მაჩვენებლები უნდა იყოს გამართულ მდგომარეობაში.

4.4. გათბობის და ვენტილაციის სისტემები უნდა იყოს გამართული და რეგულარულად შემოწმებული.

4.5. შენობებს და დანადგარებს უნდა ჰქონდეთ მეხდაცვა, რომლის შემოწმება ტარდება წელიწადში ერთხელ.

4.6. ცეცხლის გამოყენებისას სამუშაო ადგილი უნდა იყოს აღჭურვილი პირველადი ჩაქრობის საშუალებებით.

4.7. აკრძალულია ცეცხლის გამოყენება მსუბუქი ლითონის კონსტრუქციებზე.

4.8. შედუღების დანადგარები უნდა იყოს დამიწებული.

4.9. აკრძალულია:

- დაზიანებული კაბელების გამოყენება;
- თვითნაკეთი მოწყობილობების გამოყენება;
- უსაფრთხოების ნიშნების დაფარვა;
- საწვავზე მომუშავე სანათების გამოყენება;
- ხანძარსაწინააღმდეგო წყლის მარაგის სხვა მიზნით გამოყენება.

4.10. აკადემიის შენობაში ხანძარსაშიში სამუშაოები არ ტარდება ვიზიტორების ყოფნისას.

4.11. აკრძალულია დაუკვალიფიციო პირების დაშვება ხანძარსაშიშ სამუშაოებზე.

4.12. ყველა სამუშაო უნდა აღიჭურვოს ცეცხლის ჩაქრობის საშუალებებით და დასრულების შემდეგ ინვენტარი უნდა შეინახოს სპეციალურ ადგილას.

მუხლი 5. ხანძარფეთქებადსაშიში ნივთიერებების შენახვა და ტრანსპორტირება

5.1. აკადემიაში ხანძარფეთქებადსაშიში ნივთიერებები ინახება მხოლოდ სპეციალურად გამოყოფილ ადგილებში.

5.2. ქიმიური ლაბორატორიები მოქმედებენ ტექნიკური რეგლამენტის შესაბამისად.

5.3. აკრძალულია რეაქტივების გამოყენება ზედამხედველის გარეშე.

5.4. მეცადინეობის დასრულების შემდეგ ყველა რეაქტივი და მასალა ინახება სპეციალურ სათავსოში.

5.5. აკრძალულია ნარჩენების შენახვა საევაკუაციო გზებზე.

5.6. აკრძალულია პიროტექნიკის შენახვა.

5.7. კონტეინერები და ავზები უნდა იყოს გამართული.

5.8. ტრანსპორტირებისას აკრძალულია მოულოდნელი დამუხრუჭება, კონტეინერები უნდა იყოს მყარად დამაგრებული.

5.9. დატვირთვის და გადმოტვირთვის ადგილები აღჭურვილი უნდა იყოს ჩაქრობის საშუალებებით.

5.10. აკრძალულია დატვირთული ტრანსპორტის უმეტესაღმწიფრედ დატოვება.

5.11. ტრანსპორტირების დასრულების შემდეგ აუცილებელია შემოწმდეს ავტომანქანა და გაწმინდოს ნარჩენებისგან.

მუხლი 6. მუშაობის დასრულების შემდეგ შენობების დათვალიერება და დაკეტვა

6.1. ყველა შენობა დაკეტვამდე უნდა შემოწმდეს პასუხისმგებელი პირის მიერ.

6.2. დათვალიერება მოიცავს:

- ა) ხანძრის გაჩენის შესაძლო მიზეზების აღმოფხვრას;
- ბ) ხანძრის გავრცელების შესაძლო მიზეზების აღმოფხვრას;
- გ) ცეცხლის ჩასაქრობად საჭირო ტექნიკის მზადყოფნას.

6.3. ყოველდღიური შემოწმება მოიცავს:

- გათიშულია თუ არა ელექტრო მოწყობილობები;
- წვადი ნივთიერებების არარსებობა;
- სისუფთავე სამუშაო ადგილებზე;
- გასასვლელებისა და დერეფნების თავისუფლება;
- კვამლის ან სპეციფიკური სუნის შემოწმება;
- ხანძარსაწინააღმდეგო სისტემებზე მისასვლელის ხელმისაწვდომობა.

6.4. შენობა შეიძლება დაიკეტოს მხოლოდ დათვალიერებისა და ხარვეზების აღმოფხვრის შემდეგ.

მუხლი 7. თამბაქოს მოწევის და ხანძარსაშიში სამუშაოების ჩატარების წესი

7.1. აკადემიის შენობაში თამბაქოს მოწევა დასაშვებია მხოლოდ სპეციალურად გამოყოფილ ადგილზე, შესაბამისი მანიშნებლის არსებობით.

7.2. ხანძარსაშიში სამუშაოების (მათ შორის დროებითი) ჩატარების ადგილები განისაზღვრება აკადემიის რექტორის ბრძანებით.

მუხლი 8. წვადი ნივთიერებების შეგროვება, შენახვა და სპეცტანსაცმლის მოვლა

8.1. გამოყენებული ნივთიერებები და ნარჩენები უნდა ინახებოდეს სპეციალურ კონტეინერებში, დღის ბოლოს – შესაბამის სათავსში.

8.2. ადვილალეზად ნივთიერებებთან მომუშავე პერსონალის სპეცტანსაცმელი ინახება სპეციალურ ლითონის ან ანტიპირენით დამუშავებულ ხის კარადებში.

მუხლი 9. ხანძრის შემთხვევაში თანამშრომელთა მოვალეობები

9.1. ხანძრის შემთხვევაში აკადემიის ხელმძღვანელობისა და უსაფრთხოების კოორდინატორის ქმედებები მოიცავს:

- ა) საგანგებო სიტუაციების სამსახურის (112) ინფორმირებას;
- ბ) ხანძრის აღმოფხვრის ღონისძიებების ორგანიზებას;
- გ) სამუშაო პროცესის შეჩერებას;
- დ) ევაკუაციის უზრუნველყოფას;
- ე) სახანძრო ბრიგადის ინფორმირებას და მხარდაჭერას.

9.2. კოორდინატორები ვალდებული არიან უზრუნველყონ ადამიანების ევაკუაცია, ატეხონ განგაში და მოახდინონ პირველადი ორგანიზება.

9.3. თანამშრომლების მოვალეობაა:

- პანიკის თავიდან აცილება;
- უსაფრთხო ევაკუაციის მარშრუტის დაცვა;

- ელექტრო მოწყობილობების გამორთვა (თუ ეს შესაძლებელია);
- შეკრების ადგილზე გასვლა და შემდგომი მითითებების შესრულება.

მუხლი 10. თანამშრომელთა ინდივიდუალური ქმედებები ხანძრის დროს

10.1. თანამშრომლის პირველადი მოვალეობაა სიცოცხლის გადარჩენა.

10.2. ხანძრის აღმოჩენისას თანამშრომელი ვალდებულია:

- ა) აცნობოს ხელმძღვანელობას და ატეხოს განგაში;
- ბ) დარეკოს 112-ში;
- გ) განსაზღვროს უსაფრთხო ევაკუაციის მარშრუტი;
- დ) გამორთოს ელექტრო მოწყობილობები (თუ შესაძლებელია);
- ე) გავიდეს შეკრების ადგილზე და დაელოდოს მითითებებს.

დანართი №1

ხანძრის პირობებში ევაკუაციის უზრუნველყოფისთვის პერსონალის მოქმედების ინსტრუქცია.

№	მოქმედების დასახელება	მოქმედების წესი და თანმიმდევრობა	შემსრულებელი
1	ხანძრის შესახებ სიგნალის მიღება	ხანძრის შესახებ სიგნალის მიღება კვამლის დეტექტორის , სახანძრო განგაშის ან სხვა საშუალებებით	დაცვის სპეციალისტი/სახანძრო უსაფრთხოებაზე პასუხისმგებელი პირები
2	შეტყობინება ხანძრის შესახებ	სახანძრო-სამაშველო სამსახურის გამოძახება ნომერზე - „112“ და შეტყობინება სახანძრო უსაფრთხოებაზე პასუხისმგებელი პირისთვის / ადმინისტრაციისთვის	დაცვის სპეციალისტი
3	გადაწყვეტილების მიღება შენობიდან ადამიანთა ევაკუაციის შესახებ	ადამიანთა ორგანიზებული გაყვანა ევაკუაციის გეგმის მიხედვით	სახანძრო უსაფრთხოებაზე პასუხისმგებელი პირები
4	ადამიანთა მაუწყებლობა ხანძრის შესახებ	ხანძრის შესახებ ინფორმაციის მიწოდება შენობაში მყოფი პერსონალისათვის სახანძრო განგაშის ღილაკის ამოქმედების გზით	დაცვის სპეციალისტი / სახანძრო უსაფრთხოებაზე პასუხისმგებელი პირები
5	ადამიანთა ევაკუაციის თანმიმდევრობა	ადამიანთა ევაკუაციის თანმიმდევრობა: შენობაში მყოფი პირების (გარდა შშმ პირებისა) ევაკუაცია შიდა კიბის გამოყენებით ხოლო, 2, 3 და 4 სართულზე მყოფი შშმ პირების ევაკუაცია პანდუსის გამოყენებით, თუ არსებული მდგომარეობა ამის საშუალებას იძლევა	დაცვის სპეციალისტი / სახანძრო უსაფრთხოებაზე პასუხისმგებელი პირები / ადმინისტრაცია

6	ევაკუირებულია აღრიცხვა	ევაკუირებული ადამიანების თავმოყრა შეკრების ადგილზე და მათი აღრიცხვა	სახანძრო უსაფრთხოებაზე პასუხისმგებელი პირები
---	---------------------------	--	---

დანართი №2

ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქტაჟის აღრიცხვის ჟურნალი

ბიზნესისა და ტექნოლოგიების აკადემია

ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქტაჟის აღრიცხვის
ჟურნალი

დაიწყო “_____” _____ 20__ წ.

დამთავრდა “_____” _____ 20__ წ.

თარიღი	პირი, რომელსაც ჩაუტარდა ინსტრუქტაჟი (გვარი, სახელი, თანამდებობა)	დაბადების წელი	ინსტრუქტაჟის სახეობა	ინსტრუქტორის გვარი, სახელი თანამდებობა	ხელმოწერა	
					პირი, რამელსაც ჩაუტარდა ინსტრუქტაჟი	ინსტრუქტორი
	2	3	4	5	6	7